

Projekts Nr. 2008/0003/1DP/1.2.1.2.1/08/IPIA/VIAA/002 "Atbalsts valsts valodas apguvei un bilingvālajai izglītībai" tiek realizēts ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu
Projekta 1.aktivitāte „Valsts valodas programmu pilnveide, mācību materiālu izstrāde pilnveidotajam mācību saturam un to aprobācija”

VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS MĀCĪBU PRIEKŠMETA “LITERATŪRA” PROGRAMMAS PARAUGS

Ievads

Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta „Literatūra” programmas paraugs ir veidots atbilstoši Latvijas Republikas Vispārējās izglītības likumam un Ministru kabineta 2008. gada 2. septembra noteikumu Nr. 715 „Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu standartiem” 23. pielikumam „Literatūra. Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta standarts”.

Mācību programmas mērķis: sekmēt izglītojamā emocionālo, radošo un intelektuālo spēju attīstību, izpratni par literatūras daudzveidību un ieinteresētību folkloras un literatūras mantojuma izzināšanā.

Mācību programmas uzdevumi:

- attīstīt skolēnos prasmi raksturot latviešu un cittautu rakstnieku daiļdarbu žanrus, sižetus, tēmas, motīvus un tēlus, sastatīt literāro darbu ar atbilstošu kultūras tipu un literatūras virzienu;
- aplūkot rakstnieku dzīves gājumus un daiļdarbus kopsakarībās ar Latvijas kultūrvēsturiskajiem procesiem un Latvijas garīgās un materiālās kultūras vērtībām;
- literāro tekstu apgūvē pievērsties arī vārdu krājuma pilnveidei, ar runas kultūru un runas prasmi saistītiem lingvistikas jautājumiem;
- rosināt skolēnus radošai darbībai, aktualizējot iegūtās zināšanas un prasmes, personīgo pieredzi un meklējumdarbību.

Programmas satura un aktualitātes pamatojums.

Programmā ietvertais literatūras saturs izkārtots, respektējot kultūras tipu un literāro virzienu attīstību un literatūras vēstures procesa specifiku.

Programmā paredzēta latviešu kultūrai nozīmīgu cittautu literatūras paraugu apguve. Ieteicamie cittautu autoru darbi norādīti *slīprakstā*. Kopsakarībās ar latviešu literāro procesu aktualizēti Rietumeiropas, Ziemeļeiropas, amerikāņu un krievu literatūras paraugi.

Programmas ietvaros sasniedzamais literatūras apguves rezultāts paredz noteiktu zināšanu kopumu, skolēnu analītisko un radošo spēju attīstīšanu, kā arī izpratni par literatūras un kultūras, un valodas/lingvistikas mijiedarbi.

Apgūstot piedāvātos daiļdarbus, skolēni iegūst zināšanas un prasmes gan literatūras vēsturē un teorijā, gan literārā teksta analīzē un interpretācijā. Vienlaikus tiek aktualizēta radošā darbība, uzdevumos kreatīvi iekļaujot skolēnu pieredzi, attieksmi pret literatūru, vēsturi, izglītību, mākslu un kultūru. Programmas novatorisms izpaužas ar kultūras un lingvistiskā konteksta integrēšanu latviešu literatūras apgūvē. Programmā aktualizētā starppriekšmetu saikne veicina latviešu literatūras satura apguvi saistībā ar kulturoloģijas, Latvijas vēstures un kultūrvēstures, klasiskās un mūsdienu sadzīves un materiālās kultūras fenomeniem, valodas attīstību. Apguvei ieteicamais **kultūras konteksts** veicina izpratni par literatūru kā kultūras procesa sastāvdaļu, aktualizē literāro darbu sasaisti ar mūsdienu kultūru. Programmā iestrādātais **lingvistiskais konteksts** paredz saistību ar analizējamo tekstu pievērsties tematiski atbilstošiem leksikas vai valodas izteiksmes jautājumiem.

Programmā piedāvāto autoru un daiļdarbu klāsts var tikt variēts pēc skolotāja ieskatiem atbilstoši katras skolēnu grupas mācāmības pakāpei.

Ar zvaigznīti (*) programmā apzīmēti autori, ko skolēni varētu būt apguvuši pamatskolā.

Programmas sasniedzamie rezultāti.

Apgūstot programmu, vispārizglītojošo skolu skolēniem rezultātā ir šādas zināšanas un prasmes:

- izpratne par latviešu literatūras procesu vēsturiskā skatījumā,
- pilnveidotas literārā teksta analīzes prasmes,
- attīstītas skolēnu radošās darbības prasmes,
- nostiprinātas prasmes uztvert un interpretēt literāros fenomenu kultūras kontekstā,
- prasmes saskatīt daiļdarba lingvistisko specifiku,
- zināšanas par nozīmīgu cittautu rakstnieku recepciju Latvijā,
- veidojas attieksmes pret literārajos darbos atklātajām ētiskajām un estētiskajām vērtībām.

10. klase

Tēma	Apakštēma	St. skaits	Zināšanas, prasmes, radošā darbība un attieksmes	Kultūras konteksts	Lingvistiskais konteksts
1. Literatūra – kultūras sastāvdaļa un vārda māksla.	<p>1.1. Literatūra kā mākslas veids.</p> <p>1.2. Teksta saikne ar autoru, lasītāju. Teksta analīze un interpretācija.</p> <p>1.3. Literatūras mijiedarbība ar citiem mākslas veidiem.</p> <p>1.4. Latviešu un cittautu literārie kontakti.</p>	2	<p>Salīdzina literatūru ar citiem mākslas veidiem.</p> <p>Lasa un interpretē dažādu literatūrteorētisku tekstu fragmentus.</p> <p>Iepazīstas ar pasaules un latviešu rakstnieku atziņām par literatūru.</p> <p>Izvērtē savu lasītāja pieredzi un zināšanas par literatūru kā kultūras sastāvdaļu un vārda mākslu.</p> <p>Izprot literatūru kā mākslas veidu, prot salīdzināt ar citiem mākslas veidiem, argumentē savu viedokli.</p> <p>Prot saistīt klasiskās un mūsdienu mākslas attīstības tendences.</p> <p>Izprot autora, lasītāja un kritiķa attieksmi pret literatūru.</p>	<p>Dažādu laikmetu mākslas veidu mijiedarbība.</p> <p>Moderno mākslas veidu izpausmes (instalācijas u.c.).</p> <p>Panorāmisks skatījums uz latviešu literatūru un kultūru Rakstniecības un mūzikas muzejā vai muzeja interneta vietnē www.rmm.lv.</p> <p>Latvijas Kultūras kanonā iekļautās vērtības un to skaidrojumi.</p>	Zinātnes terminoloģija.
2. Mitoloģija un folklorā.*	<p>2.1. Mīts kā senākā pasaules izpratnes forma.</p> <p>2.2. Simboli dažādu tautu mītos.</p> <p>2.3. Heroisma tematika mītos.</p> <p>2.4. Estētiskās kategorijas mītos.</p> <p>2.5. Mitoloģijas iezīmes latviešu folklorā.</p>	6	<p>Iepazīstas ar mīta pazīmēm, simboliem un grieķu mitoloģiju, tās ietekmēm latviešu literatūrā.</p> <p>Salīdzina dažu simbolisko figūru, tēlu nozīmi sengrieķu, krievu un latviešu mītu/teiku fragmentos (ceļš, pils, mežs u.c.).</p> <p>Saskata mīta pazīmju transformāciju tautas pasakā.</p> <p>Atpazīst personvārdus un eponīmus tekstā, var izskaidrot to nozīmi.</p>		<p>Personvārdu izcelsme un semantika. K. Siliņš „Personvārdu vārdnīca” (<i>Zinātne</i>, 1990).</p> <p>(Iepazīstas ar dažādiem eponīmiem, kas valodā saglabājušies no sengrieķu mītiem (Ahileja papēdis, Trojas zirgs, Amora bulta u.c.), skaidro to nozīmi, izmantošanu aktīvajā leksikā).</p>

	2.6. Latviešu folkloras vākšana, sistematizēšana, aktualizācija (tautasdziesmas, vēstītāja folklorā, brahiloģismi).			K. Barona devums latviešu tautasdziesmu vākšanā un popularizēšanā. K. Barona muzejs. www.baronamuzejs.lv Latvju dainas – UNESCO Pasaules atmiņas sarakstā. Dainu skapis kā pasaules kultūras sastāvdaļa. Dainu skapja virtuālā izpēte. www.dainuskapis.lv J. Kursītes pētījumi par folkloru un mitoloģiju.	I. Ruberte „Senvārdu vārdnīca”(Zvaigzne ABC, 2004).
3. Senākie rakstu pieminekļi.	3.1. Literatūras sākotnes meklējumi latviešu un pasaules vēsturiskajās hronikās. 3.2. Senākie rakstu pieminekļi: <i>babiloniešu, senindiešu, senkrievu u.c.</i> 3.3. Pirmie fragmentārie teksti latviešu valodā. 3.4. Bībeles tulkojums latviešu valodā.	2	Iepazīstas ar senajiem rakstu paraugiem. Zina latviešu rakstu valodas pirmsākumus. Prot izlasīt nelielus tekstus vecajā drukā.	Kristietības ieviešana Latvijā. Bībeles tulkojums. E. Glika un viņa audžumeitas neparastais liktenis.	Vecā druka.
4. Latviešu literatūras pirmsākumi.	4.1. Apgaismības idejas latviešu literatūrā (18.gs. – 19. gs. vidus): G.F. Stenders , G. Merķelis. 4.2. Pirmo latviešu periodisko izdevumu nozīme.	4	Veido priekšstatu par pirmajām populārzinātniskajām grāmatām latviešu valodā. Zina G. F. Stendera nozīmi latviešu literatūras un kultūras attīstībā. Izprot ābece nozīmi sabiedrības izglītošanas procesā. Salīdzina dažādas ābece.	„Augstas gudrības grāmatas” un atbilstīgi mūsdienu enciklopēdiju šķirklī.	Vecvārdi kā laikmeta realitāšu atspoguļotāji un vārdu krājuma paplašinātāji.

	4.3. Pirmie latviešu tautības autori. J. Ruģēns, A. Leitāns, A. Līventāls, Neredzīgais Indriķis.		Skaidro dažādus mūsdienu populārzinātniskus jēdzienus 18. gs. lasītājam.		
5. Latviešu nacionālās identitātes veidošanās literatūrā.	5.1. Jaunlatviešu kustība. J. Alunāns, Kr. Valdemārs. 5.2. Tautiskais/nacionālais romantisms. Ausekļa dzeja. <i>Horācijs</i> . 5.3. Eposs pasaulē un Latvijā. („ <i>Gilgamešs</i> ”, „ <i>Odiseja</i> ”, „ <i>Iliāda</i> ”, „ <i>Beovulfs</i> ”, „ <i>Dziesma par Rolandu</i> ”, „ <i>Nībelungu dziesma</i> ”, „ <i>Kalevala</i> ”, „ <i>Kalevipoegs</i> ”, <i>krievu biļinas</i>). 5.4. A. Pumpurs, eposs „ <i>Lāčplēsis</i> ”.*	8	Zina jaunlatviešu darbības virzienus un sasniegumus. Aktualizē mitoloģijas un folkloras tēlus tautiskajā romantismā. Salīdzina dažādu tautu eposu fragmentus: varoņus, rīcības motīvus, māksliniecisko telpu un laiku. Saskata varonības un varoņdarbu motīvu.	Jaunlatviešu vārdos nosauktās ielas Latvijas pilsētu kartēs. A. Pumpura eposa „ <i>Lāčplēsis</i> ” tēlu inspirācijas latviešu kultūras telpā. Lielvārdes jostas fenomēns. Andreja Pumpura Lielvārdes muzejs www.lielvarde.lv (sadaļa „ <i>Kultūra</i> ”).	Deminutīvu vēsturiskais un mūsdienu lietojums.
6. Literārā daudzveidība 19. gs. beigās.	6.1. Reālisma aizsākumi literatūrā. 6.2. Brāļi Kaudzītes. „ <i>Mērnīeku laiki</i> ”.	6	Iepazīstas ar reālisma kultūras tipa īpatnībām, personāža un telpa raksturošanas specifiku. Zina brāļu Kaudzīšu daiļrades nozīmi latviešu kultūras telpā. Saskata laikmetam tipisko tēlu	„ <i>Kārklū vācietis</i> ” kā laikmeta sabiedrības tipāžs. Vēsturiskais konteksts brāļu Kaudzīšu romānā „ <i>Mērnīeku laiki</i> ”.	Mūsdienu anglicismu ienākšana latviešu literārajā valodā. Barbarismi, slengs. „Latviešu valodas slenga vārdnīca” (<i>Zvaigzne ABC</i> ,

			iezīmes un jauna pozitīvā varoņa modeli romānā „Mērnieku laiki”.	<i>Mērnieku laiki</i> kā ekonomiska parādība toreiz un šodien. Brāļu Kaudzīšu memoriālais muzejs – „Kalna Kaibēni”. www.vecpiebalga.lv (sadaļa <i>MUZEJI</i>)	2009).
	6.3. Psihologisms R. Blaumaņa prozā un dramaturģijā. „Nāves ēnā”,* „Salna pavasarī”, „Raudupiete”, „Indrāni”, „Pazudušais dēls”.	10	Konstatē biežāk sastopamos telpas un laika modeļus R. Blaumaņa tekstos. Apzinās metaforu un simbolu lomu R. Blaumaņa daiļdarbos.	Literārajos darbos izvirzītās problēmas: aprēķina laulības, paaudžu konflikts. „Braki” – R. Blaumaņa memoriālais muzejs, www.braki.lv Spēlfilmas “Purva bridējs” (1966), „Indrāni” (1991) un “Nāves ēnā” (1971). L. Volkova „Blaumaņa zelts” (<i>Karogs</i> , 2008).	Diskusijas pamatprincipi, argumentācijas prasmju izkopšana.
	6.4. Eksistenciālā pasaules izjūta E. Veidenbauma dzejā.	4	Iepazīstas ar E. Veidenbauma dzejas paraugiem, konstatē filozofiskās dzejas iezīmes. Izmanto biogrāfiskās interpretācijas metodi E. Veidenbauma dzejas analīzē. Zina poētiska teksta īpatnības, spēj atrast mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus un noteikt to lomu dzejā.	Protesta izpausmes forma E. Veidenbauma dzejā un mūsdienu sabiedrībā.	Uzrunas formu lietojums literārajā tekstā kā autora stratēģija.

	<p>6.5. Romantisma un modernisma krustpunkti latviešu literatūrā.</p> <p>6.6. Jānis Poruks. „Bālo zēnu” tēls J. Poruka prozā. <i>F. Nīčes</i> idejas J. Poruka daiļradē, brīvības ideāli. „Pērļu zvejnieks”, „Perpetum mobile”.</p>	8	<p>Saskata jauna tipa literārā personāža iezīmes J. Poruka prozas darbos. Interpretē J. Poruka simboliskos tēlus (pērles, dzirnavas u. c.).</p>	<p>F. Nīčes „Tā runāja Zaratustra” rezonanse kultūrā.</p>	<p>Filozofijas jēdzieni: eksistence, transcendentālais, pārcilvēks, „mūžīgā atgriešanās” u.c.</p>
	<p>6.7. Individīda un sabiedrības attiecību problemātika Aspazijas daiļradē. Feminisma iezīmes Aspazijas lugās. „Zaudētās tiesības”, „Sarkanās puķes”, „Dvēseles krēsla”.</p>	8	<p>Apzinās sievietes lomu sabiedrībā 19. gs. otrajā pusē, izprot feminismu kā kultūras sastāvdaļu. Pēta feminisma izpausmes Aspazijas drāmā „Zaudētās tiesības”. Iepazīstas ar drāmas uzbūves principiem. Prot noteikt romantisma iezīmes Aspazijas dzejā.</p>	<p>Sievietes loma sabiedrībā 19. gs. otrajā pusē. Feminisms kā kultūras sastāvdaļa . I. Novikova. „Mūsdienu feministiskās teorijas: antoloģija” (<i>Jumava</i>, 2001).</p>	<p>Drāmas teksta īpatnības: monologs, dialogs, polilogs, iekšējais monologs.</p>
7. Raiņa fenomens.	<p>7.1. Raiņa personības raksturojums. 7.2. Simbolisms Raiņa dramaturģijā. Motīvu paralēles Raiņa lugā „Pūt vējiņi” un <i>V. Šekspīra</i> „<i>Romeo un Džuljeta</i>” vai <i>Bībelē</i> un Raiņa lugā „Jāzebs un viņa brāļi”.</p>	10	<p>Atpazīst kultūras kodus Raiņa lugās. Salīdzina Raiņa un Šekspīra tekstus vai Bībeles tekstu, konstatē kopīgo un atšķirīgo.</p>	<p>Tautasdziesmas „Pūt, vējiņi!” popularitātes fenomens. Ētiskās un estētiskās kategorijas (garīgais, fiziskais spēks, varmācība u. c.).</p>	<p>Vārddarināšana, Raiņa poētismi.</p>

11. klase

Tēma	Apakštēma	St. skaits	Zināšanas, prasmes, radošā darbība un attieksmes	Kultūras konteksts	Lingvistiskais konteksts
7. Raiņa fenomens latviešu kultūrtelpā.	7.3. Raiņa personība un daiļrade dažādu rakstnieku un literatūrzinātnieku skatījumā. 7.4. Raiņa dzejoļu krājumu kompozīcijas un satura savdabība. „Gals un sākums”, „Dagdas piecas skiču burtnīcas”. <i>J. F. Gētes traģēdijas „Fausts” ietekme uz Raiņa daiļradi.</i> <i>F. Petrarkas dzejas formas izmantojums Raiņa dzejā.</i>	6	Iepazīst Raiņa dzejas lirisko varoni, analizē tā pasaules uztveri. Izsaka savu viedokli par liriskā “es” centieniem un ilgām. Nosaka Raiņa dzejas pamatmotīvus. Analizē Raiņa dzeju modernisma (simbolisma) kontekstā.	Dzejas dienu tradīcijas Latvijā. Iesaistīšanās radošos konkursos un Dzejas dienu pasākumos. Raiņa literārā mantojuma aktualizācija kultūrā (kino, mūzika, teātris, tēlotājmāksla). G. Grīnuma „Piemīņas paradoksi” (<i>Karogs</i> , 2009).	Poētiskais valodas stils. Raiņa devums latviešu literārās valodas bagātināšanā. Raiņa dzejas tulkojumi krievu valodā, leksikas pārnesumi.
8. 20. gs. sākuma literārās situācijas raksturojums.	8.1. Agrīnais modernisms. E. Virza „Biķeris” vai V. Eglīša dzeja. <i>Cittautu modernisma dzejas paraugu (Š. Bodlērs „Ļaunuma puķes” vai A. Bloka dzeja) ietekme E. Virzas vai V. Eglīša dzejā.</i>	3	Izprot 20. gs. literatūras daudzveidību. Apgūst agrīnā modernisma iezīmes. Zina E. Virzas dzejas krājuma „Biķeris” galvenos motīvus.	Jūgendstila iezīmes tēlotājmākslā, arhitektūrā un literārajos izdevumos. Rīgas Jūgendstila centrs: www.jugendstils.riga.lv .	Sinonīmu rindas (kauss, biķeris u.c.) „Latviešu valodas sinonīmu vārdnīca” (<i>Avots</i> , 2002).
	8.2. Romantisma izteiksmes veids F. Bārdas dzejā. Panteisms dzejoļu krājumā „Zemes dēls”. Z. Mauriņas monogrāfija „Friča Bārdas pasaules	3	Analizē tēlus un motīvus F. Bārdas dzejā. Konstatē panteisma iezīmes. Saskata romantiskās opozīcijas – Zemes dēls un Zvaigžņu meita – klātesamību F. Bārdas dzejoļu krājumā „Zemes dēls.”	Literāro darbu un tēlotājmākslas motīvu paralēles. V. Purvīša ainavas.	Simboli. „Lielā simbolu enciklopēdija” (<i>Jumava</i> , 2007).

	uzskats" (1938., doktora disertācija).				
	<p>8.3. Literārās pasakas žanrs Kārļa Skalbes daiļradē.</p> <p>Novitātes ētisko un estētisko kategoriju interpretējumā. Pasaku simboliskie tēli.</p> <p>„Kā es braucu Ziemeļmeitas lūkoties”,* „Sarkanā puķe” vai „Kā Jānis brauca nezināmo meklēt.”</p> <p>Z. Mauriņa. Eseja par K. Skalbi „Klusuma burvis”.</p> <p><i>O. Vailda</i> estētisma ietekme K.Skalbes literārajās pasakās.</p> <p><i>O. Vailds</i>. „<i>Laimīgais princis un citi stāsti</i>.”</p>	6	<p>Atkārtō literārās pasakas žanra pazīmes, saskata tās K. Skalbes literārajos paraugos.</p> <p>Izprot simbolisko tēlu nozīmi.</p> <p>Papildina savu priekšstatu par K. Skalbi, lasot Z. Mauriņas eseju „Klusuma burvis.”</p> <p>Salīdzina K. Skalbes literāro pasaku ar cittautu literārās pasakas paraugiem.</p>	<p>Grupas „Jumprava” dziesma „Ziemeļmeita”.</p> <p>K. Skalbes pasaku izmantojums animācijas filmās.</p>	Vārddarināšana (deminutīvi, salikteņi) K. Karulis „Latviešu etimoloģijas vārdnīca” (<i>Avots</i> , 1992, 2001).
	<p>8.4. Mākslinieciskā meistarība V. Plūdoņa lirikā un liroepikā.</p> <p>„Atraitnes dēls,”* „Divi pasaules,” „Rekviēms.”</p>	5	<p>Pilnveido priekšstatu par dzejas žanriem, mākslinieciskā veidojuma specifiku.</p> <p>Nosaka kompozīcijas elementus un mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus.</p> <p>Raksturo laikmeta iezīmes V. Plūdoņa poēmās.</p> <p>Prot argumentēti sasaistīt daiļdarbu problēmas ar mūsdienām.</p>	<p>Problēmas V. Plūdoņa poēmās (izglītības iegūšanas iespējas, sabiedrības noslāņošanās u.c.).</p>	V. Plūdoņa jaunradītā leksika.
	<p>8.5. Subjektīvisma izpausmes J. Akuratera mākslinieciskajā pasaulē.</p> <p>„Deģoša sala.”</p>	4	<p>Iepazīstas ar cilvēka izjūtu pasauli un vides paralēlo tēlojumu.</p> <p>Analizē tekstā dabas tēla veidojumu.</p> <p>Izprot iekšējā monologa nozīmi</p>	<p>J. Akuratera apbalvojumi – Triju Zvaigžņu ordenis (1926), Tēvzemes balva rakstniecībā (1937) –</p>	Psiholoģijas jēdzieni.

			personāža atklāsmē. Saskata emocionālo stāvokļu tēlojumu stāstā „Degoša sala”.	valsts augstākās atzinības zīmes.	
	8.6. Tradicionālais un novatorais J. Jaunsudrabiņa prozā. „Aija,” „Vēja ziedi” Z. Mauriņas eseja par J. Jaunsudrabiņu. „Latviešu ikdienība un humors”. <i>K. Hamsuna romāna „Pāns” motīvi</i> J. Jaunsudrabiņa daiļradē.	7	Veido izpratni par J. Jaunsudrabiņa prozas tekstu māksliniecisko laiku, telpu un tēliem. Analizē romāna tēlu rīcības motīvus, pamato savu viedokli. Izmanto antonīmus tēlu raksturošanā. Prot strādāt ar literatūrzinātnisko tekstu.	J. Jaunsudrabiņa teksti kā etnogrāfisko vērtību krātuve. Mākslas filma „Aija” (1987). J. Jaunsudrabiņa devums tēlotājmākslā.	Antonīmi, to izmantojums.
9. Literatūras polilogs 20. gs. 20. – 40. gados.	9.1. Pozitīvisms literatūrā – J. Veselis „Tīruma ļaudis.” Latviskuma kods – E. Virzas „Straumēni”.	4	Saskata pozitīvisma iezīmes daiļdarbā, tematikas aktualitāti laikmeta vēsturisko un ekonomisko procesu kontekstā.	Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja koncepcija. Ieskats 20. gs. 20. – 30. gadu periodikā. www.lnb.lv , sadaļa „Digitālā bibliotēka” „Jāņu grāmata” (<i>Norden AB</i> , 2008).	Valodas tēlainība un stila īpatnības. Ar lauku sētu un lauku darbiem saistītās leksēmas.
	9.2. Vēsturiskais romāns. A. Grīns „Zemes atjaunotāji,” „Nameja gredzens” vai „Dvēseļu putenis.”	4	Sastata vēsturisko avotu piedāvāto informāciju par Pirmo pasaules karu ar literārajā darbā atainotajiem notikumiem. Veido priekšstatu par latviešu strēlnieka tēlu. Zina vēsturisko notikumu gaitu un to interpretāciju A. Grīna daiļradē.	Pirmā pasaules kara cīņu vietas. Dokumentāla filma „Strēlnieku zvaigznājs” (1982).	„Latviešu–krievu militārās leksikas minimums” (<i>LVA VP</i> , 1999).
	9.3. Sociālā tematika. E. Bīrnieka-Upīša vēstīšanas paņēmieni un vēstītāja koncepcija „Pelēkā akmens stāstos”.*	4	Iepazīstas ar īpatnēju vēstītāja koncepciju, analizē un zina stāstu krājuma problēmas un tēlus. Apzinās vēstītāja funkciju daiļdarba pamatdomas atklāsmē. Prot aktualizēt iegūtās zināšanas	Lielākie Latvijas akmeņi. Kaukāzs – latviešu bēgļu apmešanās vieta Pirmā pasaules kara laikā.	Apvidvārdu nozīme telpas un laikmeta atveidē. J. Kursīte. „Neakadēmiskā latviešu valodas vārdnīca jeb novadu vārdene” (<i>Madris</i> , 2007).

	<p>Laikmeta tēlojums P. Rozīša romānā „Ceplis”</p> <p><i>vai</i></p> <p>A. Upīša noveļu krājumos: „Kailā dzīvība,” „Aiz paradīzes vārtiem.”</p>	4	<p>radošajā darbā.</p> <p>Izprot romānā atainoto 20. gs sākuma vēsturisko situāciju. Saskata tipiskos tēlus, izprot safīras nozīmi laikmeta negatīvo tendenču atveidojumā.</p> <p>Zina A. Upīša prozas darbu problēmas. Analizē un izvērtē tēlu attiecības, personāžu rīcību izvēles situācijā, dzīvības motīvu variācijas novelēs. Interpretē jēdzienus: <i>dzīve, dzīvība, nāve, vara, zeme un paradīze.</i></p>	<p>Spēlfilma „Ceplis” (1972) – Kultūras kanona sastāvdaļa.</p> <p>Jēdziens <i>paradīze</i> kultūrtelpā un sadzīvē.</p>	<p>Leksika publiskās runas un argumentācijas veidošanai.</p> <p>Leksika sajūtu gleznu radīšanai. Leksēmas „nauda” vēsturiskie ekvivalenti (lats, vērđiņš, dukāts).</p>
	<p>9.4. Romantisma izteiksmes specifika A. Skujiņas daiļradē. (vai J. Sudrabkalns, vai J. Ziemeļnieks). <i>H. Ibsena lugas „Pērs Gints” tēlu aktualizācija latviešu dzejā.</i></p>	2	<p>Iepazīstas ar A. Skujiņas, (J. Sudrabkalna, J. Ziemeļnieka) dzejas tematiku, saskata romantisma poētikas iezīmes.</p>	<p>Ziemeļvalstu un latviešu kultūras kontakti 20.gs. 20.-30. gados. Dziesmas ar A. Skujiņas (J. Sudrabkalna, J. Ziemeļnieka) vārdiem. A. Grāpis „Pērs un Solveiga: Henrika Ibsena motīvs latviešu dzejā” (<i>Zvaigzne ABC</i>, 1996). M. Burima „Ibsens Latvijā” (<i>Norden AB</i>, 2007).</p>	<p>Epistolārā valoda.</p>
	<p>9.5. Klasiskais modernisms un dzejas formas un izteiksmes novitāte A. Čaka pilsētas dzejā.* Indivīda liktenis laikmeta griežos poēmā „Mūžības skartie”.</p>	4	<p>Raksturo A. Čaka urbānās dzejas atribūtiku. Iepazīstas ar strēlnieku gaitu atspoguļojumu poēmā.</p>	<p>Rīga 20.gs. 20. – 40. gados un mūsdienās. Ē. Hānbergs „Leģendārais Rīgas centrāltirgus” (<i>Jumava</i>, 2005). Latviešu karavīru dziesmas videofilmā</p>	<p>Žargons. „Latviešu valodas žargona vārdnīca” (<i>Avots</i>, 2005).</p>

				„Sešas zvaigznes zobēnā. Dziesmas latviešu strēlniekiem” (2008).	
	9.6. Ironija kā modernisma izteiksmes līdzeklis J. Ezeriņa īsprozā. „Iegātnīša,” „Mērkaķis,” „Kādas blusas stāsts.” Ē. Ādamsons „Abakuka krišana”. „Smalko kaišu” atklāsme cittaute literatūrā (<i>E. A. Po, „Zelta vabole” vai A. Čehovs, „Dāma ar sunīti”</i>).	4	Raksturo ironijas, groteskas un sarkasma izmantojumu noveles žanrā. Zina un izprot ironijas un pašironijas nozīmi tēla atklāsmē. Apzinās notikumu kā literārā darba sižetveides dominanti novelēs.	„Smalko kaišu” aktualizācija latviešu literatūrā. J. Ezeriņa noveles (sērija „Klausāmgrāmata”, 2009).	Tiešā, netiešā un noģiedamā runa. Svešvārdi, kas apzīmē „fobijas” (klastrofobija, niktofobija u. c.).
	9.7. Estētisma iezīmes A. Eglīša prozā. A. Eglītis „Ģīmetne” <i>Skaistuma kategorija O. Vailda un A. Eglīša prozā. O. Vailds, „Doriana Greja ģīmetne”</i> .	4	Saprot estētisko kategoriju „skaistais” kā konceptuālu literārā darba stratēģiju, skaistuma kulta atribūtiku literatūrā.	Ekstravagantums Kārļa Padega personībā un glezniecībā. Fotogrāfija kā vēstījums: R. Barts „Camera lucida. Piezīme par fotogrāfiju”, 2006. S. Sontāga „Par fotogrāfiju” (<i>LMC</i> , 2008).	Mākslas vēstures termini. „Mazā mākslas vēstures terminu vārdnīca” (<i>Zvaigzne ABC</i> , 2005).
	9.8. Jaunu skata punktu meklējumi Z. Mauriņas esejās. Salīdzināmās metodes izmantošana esejistikā. „Sauls meklētāji”. „Ziemeļu tēmas un variācijas”. „Desmit garīgās higiēnas baušļi”.	4	Zina esejas žanra specifiku. Apzinās novatoro stilistiku Z. Mauriņas veidotajos rakstnieku portretējumos. Vērtē salīdzināmās metodes izmantojumu. Modelē savus „garīgās higiēnas baušļus.”	Latvijas un Eiropas kultūras kontakti 20. gs. 20. – 30. g.	Valodas tēlainība kā individuālā stila pazīme. Aforismi un metaforas kā izteiksmes veids.

	<i>Pretstati Mišela de Monteņa un Z. Mauriņas esejistikā.</i>				
--	---	--	--	--	--

12. klase

Tēma	Apakštēma	St. skaits	Zināšanas, prasmes, radošā darbība un attieksmes	Kultūras konteksts	Lingvistiskais konteksts
10. Latviešu literārās telpas sašķēlums.	10.1. Sociālistiskais reālisms. 10.2. Trimdas fenomena raksturojums. 10.3. „Gulaga” literatūra. Deportētie rakstnieki.	2	Apgūst informāciju par latviešu literārās telpas sašķeltību pēc 1945. g., izprot šī procesa vēsturiskos apstākļus.	Latvijas Okupācijas muzejs: www.occupationmuseum.lv Vēsturiskā spēlfilma „Baiga vasara” (studija <i>Platforma Filma</i> , 2000).	Latviešu valodas specifika trimdā. Rusicismi latviešu valodā.
11. Sociālistiskais reālisms.	11.1. Vilis Lācis – kā laikmeta traģisko pārmaiņu zīme. Romāns „Zvejnieka dēls”. Pēckara padomju realitātes atainojums A. Upīša (vai A. Čaka, J. Rokpeļņa, A. Sakses) daiļradē.	3	Iepazīstas ar V. Lāča pretrunīgo personību. Izprot romāna „Zvejnieka dēls” tapšanas vēsturisko kontekstu, romāna kompozīciju, valodu, tēlu sistēmu. No literārajiem darbiem gūst priekšstatu par atsevišķām pēckara laikmeta dzīves iezīmēm.	Jūras tematikas aktualizācija dažādos mākslas veidos. Spēlfilma “Zvejnieka dēls” (1939, 1957). Konferences materiāli „100 gadu kopā ar V. Lāci” sast. M. Gūtmane (<i>Zinātne</i> , 2005). M. Zālītes lugas „Lācis” iestudējums Latvijas Nacionālajā teātrī (2009).	Ar jūru un zvejniecību saistītie termini un profesionālisti.
	11.2. J. Sudrabkalna dzeja. Daiļrades sašķeltība pastiprinātas mākslas ideoloģizācijas apstākļos.	1	Raksturo mīlestības tēmas atveidi J. Sudrabkalna lirikā. Dzejas tekstā meklē mākslas ideoloģizācijas iezīmes. Zina J. Sudrabkalna lirikas motīvu dažādību un pretrunīgumu.	Dzejas formas daudzveidība. J. Kursīte „Dzejas vārdnīca” (<i>Zinātne</i> , 2002).	Strofu nosaukumi un piemēri.
12. Padomju laika pretrunu tēlojums un modernisma iezīmju aktualizācija latviešu literatūrā (līdz 1991. g.).	12.1. Ēzopa valoda kā garīgās pretestības forma K. Skujenieka dzejā.	2	Sastata dzejas motīvus ar dzejnieka biogrāfiju. Konstatē folkloras elementu stilizāciju. Analizē K. Skujenieka oriģināldzeju un atdzejojumus, norāda uz to tematisko saskaņu.	Disidentisma izpausmes Latvijā padomju okupācijas gados. Atdzejošanas tradīcija Latvijā.	Daudznozīmīgas leksikas izmantojums zemtekstu izveidē.

	12.2. Individīda un laikmeta attiecības O. Vācieša dzejā.*	4	Pilnveido zināšanas par O. Vācieša dzejas tēmām un motīviem. Veido patstāvīgus un argumentētus spriedumus par dzejas tapšanas procesu.	M. Bulgakova „Meistars un Margarita” O. Vācieša tulkojumā. G. Repše „Brālis” (<i>Pētergailis</i> , 2005).	Vārdu spēles, homonīmi.
	12.3. V. Belševicas daiļrades tematiskās dominantes. Atmiņu triloģija „Bille”.* Poēma „Indriķa Latvieša piezīmes uz Livonijas hronikas malām”.	2	Konstatē autobiogrāfisma iezīmes triloģijā. Izprot divu laikmetu sastatījuma nozīmi V. Belševicas poēmā. Sasaista poēmas zemtekstu ar tās uzrakstīšanas laiku.	„Billes” iestudējums Latvijas Nacionālajā teātrī (2009). Sieviešu autobiogrāfiskās rakstniecības iezīmes: S. Meškova „Subjekts un teksts” (<i>Saule</i> , 2009). Cenzūra kā dzejnieka psiholoģiskās ietekmēšanas veids: H. Strods „PSRS politiskā cenzūra Latvijā 1940.-1990. g.” (<i>Jumava</i> , 2010), R. Briedis „Teksta cenzūras īsais kurss: prozas teksts un cenzūra padomju gados Latvijā” (<i>LU Akadēmiskais apgāds</i> , 2001).	Poētismi V. Belševicas daiļradē.
	12.4. K. Elsberga dzeja* un personības traģiska padomju varas apstākļos. Izlase „Velci, tēti”.	2	Saskata ironiskās spēles līnijas un nosaka iekšējās brīvības motīvus K. Elsberga dzejā. Raksturo dzejas izteiksmes savdabību. Izprot politisko situāciju <i>perestroikas</i> laikā.	Rīgas mikrorajoni. J. Kulakova dziesmas ar K. Elsberga vārdiem. K. Elsberga prēmija par debiju dzejā. Politiskā situācija <i>perestroikas</i> laikā. Literātu dzimtas fenomēns.	Slengs. Uztver un izskaidro lietojumu, aizstāj slengu ar normatīvo leksiku. „Latviešu valodas slenga vārdnīca” (<i>Zvaigzne ABC</i> , 2009)
	12.5. Filozofiskuma kategorijas I. Ziedoņa daiļradē.* Dzeja.	4	Iepazīstas ar I. Ziedoņa dzeju, tās motīviem, savdabību. Uztver un skaidro dzejoļu zemtekstus, paradoksus.	I. Ziedonis „Kukainīt, re, kā saule spīd” (sērija „Klausāmgrāmata”, 2009).	B. Bušmane „Piena vārdi” (<i>LU Latviešu valodas institūts</i> , 2007).

	Epifānijas.		Atpazīst folkloras un kultūras motīvus. Zina epifānijas žanra īpatnības. Veido neparastas leksikas vārdnīcu.	N. Ikstena „Nenoteiktā bija” (<i>Diena</i> , 2006).	
	12.6. R. Ezeras psiholoģiskā proza. „Aka”. „Varmācība”. „Zilonis”.*	4	Pēta <i>akas</i> simbolisko nozīmi romāna pamatidejas risinājumā. Sastata jēdzienus: <i>mīlestība/ pienākums, laime/nelaide</i> . Prot analizēt R. Ezeras daiļdarbu tēlus, sastatīt dabas tēlojumu ar cilvēka iekšējiem pārdzīvojumiem.	Akas simbolika latviešu literatūrā un kultūrā. Spēlfilma „Ezera sonāte” (1976). Dokumentālā filma „Sieviete starp diviem romāniem” (1984). N. Ikstena „Esamība ar Regīnu” (2007). Dokumentālais portretējums par R. Ezeru (cikls „Rakstnieki tuvplānā”, 2003). Dailes teātra izrāde „Regīna” (2010, L. Ozoliņas monoizrāde).	Individualizētā valoda kā viens no tēla raksturošanas paņēmieniem. Antonīmi: <i>laime – nelaieme, prieks – bēdas</i> .
	12.7. Eksistenciālisms un apziņas plūsma A. Bela prozā. Romāns „Būris”. Eksistenciālisma iezīmes A. Bela prozā, <i>Ž. P. Sartra romānā „Nelabums” vai A. Kamī romānā „Mēris”</i> .	3	Saskata eksistenciālisma iezīmes. Izsaka viedokli par cilvēka eksistenciālo izvēli ekstremālos apstākļos. Izprot būri kā metaforu, kas atklāj attiecību modeli: cilvēks – cilvēks un cilvēks – sabiedrība.	Eksistenciālisma izpausmes dažādos mākslas veidos.	Leksēmas „būris” asociatīvie komponenti.
	12.8. Konflikti G. Priedes lugā „Zilā” (vai P. Putniņa lugā „Naktssargs un veļas mazgātāja”*)).	4	Prot saskatīt personības pretrunīgumu un humānisma ideālus dramatiskā darbā.	G. Priedes un P. Putniņa iestudējumi Latvijas teātros. Dokumentālais portretējums par G. Priedi (cikls „Rakstnieki tuvplānā”,	Dialoga veidojums.

				2003). Patiesīguma atmosfēra grupas „Menuets” un Imanta Kalniņa dziesmās.	
	12.9. M. Zariņa talanta daudzpusība. Spēles elementi M. Zariņa jaunradē. Romāns „Viltotais Fausts jeb Pārlabota un papildināta pavārgrāmata.”	3	Raksturo tekstuālu saspēli starp vēsturi un tagadni, īstenību un izdomu. Saskata postmodernisma iezīmes M. Zariņa romānā.	Videofilma „Paslēpes ar M. Zariņu” (2010). M. Zariņa mūzika astoņpadsmit kinofilmām („Nāves ēnā”, „Purva bridējs”, „Ceplis” u.c.) Fausta tēla aktualizācija kultūrā.	„Eponīmu vārdnīca” (LU Latviešu valodas institūts, Valsts valodas aģentūra, 2007).
13. Latviešu trimdas literatūras raksturojums.	13.1. Latviskuma saglabāšana trimdas literatūrā. Dzeja – Andrejs Eglītis, V. Strēlerte vai Z. Lazda.	2	Saprot trimdinieka personības traģismu bezmāju situācijā. Saskata un analizē latvisko identitāti raksturojošus motīvus.	Grāmatniecība un periodiskie izdevumi trimdā. I. Daukste-Silasproģe „Latviešu literārā dzīve un latviešu literatūra bēgļu gados Vācijā : 1944-1950” (Zinātne, 2002), „Latviešu literārā dzīve un literatūra ASV un Kanādā 1950-1965” (Valters un Rapa, 2007).	Leksēmu „trimda”, „emigrācija”, „kļaidis” nozīmes.
	13.2. Nacionālās un patriotiskās tematikas aktualizācija A. Eglīša daiļradē. Kantāte „Dievs, Tava zeme deg!”	2	Nosaka īpašos dzejoļa kompozīcijas elementus. Apzinās A. Eglīša patriotisko uzskatu nozīmi laikmeta vēsturisko notikumu kontekstā.	Lūcijas Garūtas kantāte „Dievs, Tava zeme deg!” (1944). Dokumentālais portretējums par A. Eglīti (cikls „Rakstnieki tuvplānā”, 2003).	Uzrunas konstrukcijas un pavēles izteiksme poētiskā tekstā.
	13.3. Leģionāru traģiskā likteņa atspoguļojums G. Janovska daiļradē. Romāns	2	Sasaista literāro darbu ar vēsturisko kontekstu. Pēta leģionāru traģisko likteņu atveidojumu literatūrā un sastata to	Dokumentālā filma „Latviešu leģions” (2000). Latviešu leģions mūsdienā	Retoriskie jautājumi publiskajā runā.

	„Pār Trentu kāpj migla.”		ar savu pieredzi.	skatījumā Visvaldis Lācis „Latviešu leģions patiesības gaismā” (<i>Jumava</i> , 2006).	
	13.4. Modernā pasaules izjūta trimdas dzejā. „Elles ķēķis”. L. Tauns, G. Saliņš.	2	Saskata urbānās dzejas iezīmes. Zina imažisma un sirreālisma elementus, spēj tos saskatīt tekstos. Veido radošo darbu, izmantojot „brīvo rakstu” un asociāciju plūsmu.	„Elles ķēķis” sast. M. Kalniņa (<i>Zvaigzne ABC</i> , 2004). „Rakstnieki par rakstniekiem”, 2. daļa (<i>Zvaigzne ABC</i> , 1996). Ciparu un skaitļu semantiskā nozīme dažādu kultūru un literatūru kontekstā.	Brīvais raksts, asociāciju plūsma.
	13.5. Dubultniecība I. Šķipsnas romānā „Aiz septītā tilta”.	2	Saskata modernisma iezīmes I. Šķipsnas romānā. Izprot iekšējā konflikta cēloņus un būtību, detaļu nozīmi literāra darba pamatidejas atklāsmē.		Apziņas plūsmas teksts valodniecības skatījumā.
	13.6. Tradicionālās un novatorās formas sintēze M. Zīverta dramaturģijā. „Minhauzena precības” [*] vai “Kāds, kura nav”.	3	Veido priekšstatu par M. Zīverta personību un dramaturģijas specifiku. Nosaka komēdijas pazīmes. Analizē lugas kompozīciju, galvenos konfliktus. Konstatē intrigu nozīmi darbības attīstībā.	Minhauzena tēla aktualizācija kultūrā. Minhauzena muzejs Duntē. Latviešu bēgļu nometnes Vācijā pēc Otrā pasaules kara.	Daudznozīmīgi vārdi, tiešā un pārnēstā nozīme. Vārdu spēles.
14. Literārā situācija Latvijā (pēc 1991.g.).	14.1. Postmodernisms literatūrā. G. Berelis. „Mitomānija” vai A. Ozoliņš. „Dukts”.	2	Salīdzina modernisma un postmodernisma kultūrtipu iezīmes. Iepazīstas ar G. Bereļa prozas vērtējumu dažādu autoru skatījumā. Prot analizēt postmodernisma literāro darbu.	Dokumentālais cikls „Rakstnieks tuvplānā”: Guntis Berelis (filmu stud. <i>Devīni</i> , 2009). Mūsdienu literatūras aktualitātes blogā „Guntis Berelis vērtē”: raksti par literatūru” http://berelis.wordpress.com .	Latviešu valodas žargona vārdnīca (<i>Avots</i> , 2005).
	14.2. Feminisms latviešu literatūrā.	3	Izprot jēdzienu „feminisms”. Saskata feminisma iezīmes prozas	Feminisms kā kultūras sastāvdaļa .	Feminisma teorētiku jēdzieni.

	G. Repše. "Septiņi stāsti par mīlu" <i>vai</i> Andra Neiburga. "Izbāzti putni un putni būros", <i>vai</i> Rudīte Kalpiņa "Vīrietis glaimiem, meliem, izpriecām".		darbos	I. Novikova. „Mūsdienu feministiskās teorijas: antoloģija” (<i>Jumava</i> , 2001). G. Repše „Septiņi stāsti par mīlu” (sērija „Klausāmgrāmata”, 2009).	
	14.3. 20. gs. nogales dzejas novatoriskums. I. Roze. G. Krūmiņš.	2	Saskata eksistenciālisma poētikas iezīmes I. Rozes un G. Krūmiņa dzejā. Konstatē poētikas novatorismu, traģisma motīvus, laikmeta iespaidu.	Žurnāls „Luna”. Dokumentālā filma „Vai viegli būt jaunam?” (1986, 2010). Hipiju un panku kustība. Subkultūras mūsdienu sabiedrībā – goti, emo u.c. – un attieksme pret tām.	Jauniešu leksika.
	14.4. Latviskās identitātes aktualizācija M. Zālītes daiļradē. Lugas „Pilna Māras istabiņa” <i>vai</i> „Margarēta”.	2	Veido priekšstatu par M. Zālītes dramaturģijas tematiku. Saskata un analizē mitoloģisko tēlu un kultūrkode lietojumu drāmā. Prot atklāt zemtekstos ietvertu saturu.	Dokumentālais portretējums par M. Zālīti (cikls „Rakstnieki tuvplānā”, 2003).	Kultūrkode lietojums M. Zālītes daiļradē. „Eponīmu vārdnīca” (<i>LU Latviešu valodas institūts, Valsts valodas aģentūra</i> , 2007).
15. Jaunākā latviešu literatūra: tēmas, žanri, virzieni.	15.1. Indivīda laikmeta izjūtu tēlojumi. P. Bankovska stāstu krājums „Skola”.	2	Raksturo literārajā darbā atainotos konfliktus, tēlu attiecības, mākslinieciskās īpatnības. Formulē savu viedokli par skolēnu savstarpējo attiecību modeļiem.	P. Bankovska stāsta „Pagarinātās dienas grupa” ekranizācija topošajā Ingus Drulles filmā „Atmiņu labojums” – http://kino.drulle.lv Literatūras un filozofijas portāls www.satori.lv - latviešu jaunākās literatūras aktualizētājs.	Sarunvalodas stils, vienkāršrunas vārdi. „Pirmā latviešu lamu vārdu vārdnīca” (IU <i>Diēta</i> , 1999).
	15.2. Telpa un laiks L. Muktupāvelas daiļradē.	2	Iepazīstas ar romāna problemātiku: raksturo opozīciju „savējais –	Septiņu sēriju dokumentālā filma „SIB – Īrija” (2007).	Dialektismi. „Latgaliešu–Latviešu–

	„Šampinjonu derība”.		svešais”. Argumentē personīgo viedokli radošajā darbā. Zina romānā atspoguļotās aktuālās laikmeta tendences, kompozīcijas veidojuma principu – teksts tekstā.		Krievu sarunvārdnīca” (LVAVA, 2008). O. Slišāns „Latgaļu volūdys vuordneica” (GIRG, 2009).
	15.3. Sievietes iekšējās pasaules atklāsme. I. Ābele. „Paisums” vai N. Ikstena “Dzīves svinēšana”.	2	Atklāj un izprot padomju laika reminiscences. Pēta dekonstrukciju, spēles elementu, fragmentārismu, dažādu žanru, stilu un kultūrkodeu sajaukumu analizējamās darbos.	N. Ikstena „Dzīves svinēšana” (sērija „Klausāmgrāmata”, 2009).	Publicistiskais stils. „Preses lasītāja svešvārdu vārdnīca” (Nordik, 2004).
	15.4. Jaunākās dzejas savdabība. K. Vērdiņš „Es” vai R. Briedis „Karaoke”, vai A. Viguls „Istaba”.	2	Iepazīstas ar lirikas paraugiem, gūst priekšstatu par jaunākās dzejas iezīmēm, par K. Vērdiņa dzejprozu. Nosaka laikmeta reāliju izmantojumu dzejā.	Tekstgrupas „Orbīta” darbība. Aktualitātes latviešu literatūras kritikā.	„Svešvārdu vārdnīca” (Avots, 2008).
	15.5. Jaunu žanru meklējumi. Aivars Eipurs „Minimas jeb vienā istabā ar Antonu Vēbernu”.	1	Iepazīst minimas kā jaunu un oriģinālu īsprozas žanru.	Žurnāls „Karogs”, laikraksts „Kultūras Forums” kā literatūras aktualitāšu atspoguļotāji.	Jaunvārdi, to ienākšana mūsdienu latviešu literārajā valodā.
16. Latviešu literatūras virzienu, žanru un tematikas mijiedarbe kultūras un vēstures procesa kontekstā.		3	Sistematizē apgūtās literatūras un teorētisko zināšanas. (Shēmas, tabulas, darba lapas, testi, krustvārdu mīklas u.c.) Iegūtās zināšanas prot izmantot radošu mācību uzdevumu veikšanā.		